N:r 1.
1:a årg.

Juli 1946.

Götaträngaren

Medlemsblad för
Kungl. Göta trängkårs
kamratförening.

Ansvarig utgivare: G. Appeltofft.

ANMÄLAN.

Kamrater!

Götaträngaren, som icke utkommit under beredskapsåren, visar sig nu åter i sin gamla form och avses utkomma tvenne gånger om året, under april och oktober. Beklagligtvis har aprilnumret blivit ett par månader försenat.

Medlemsbladet vill utgöra en sammanhållande länk mellan alla gamla och unga götaträngare, stärka sambandet mellan dessa och kåren genom att mellan sammankomsterna meddela nyheter och upplevelser.

För att innehållet skall berikas, är det önsvärt, ja nödvändigt, att kamraterna bidraga med artiklar, berättelser och historier från nu och fordom. Sker så, kommer ett verkligt utbyte att äga rum mellan kamraterna vid kåren och dem, som lämnat tjänsten där.

Först då fyller tidningen helt sin uppgift och bliver en källa till nytta och nöje för alla medlemmar. Därför, kamrat, när Du får en idé att skriva, gör verklighet av den genast och insänd Ditt bidrag till redaktionskommittén.

Då Götaträngaren är en alla kamraters egendom vill redaktionskommittén även vara lyhörd för önskemål och smakriktningar beträffande tidningens innehåll och utstyrsel. Meddela därför gärna Edra synpunkter härpå.

Till sist uttalar jag den förhoppningen, att medlemsbladet måtte bidraga att stärka fosterlandskärleken och närma kamraterna till varandra i äkta vapenbrödraskap, där icke börd, rang och egendom sättas främst utan en god vilja att tjäna höga mål.

Gösta Appeltofft.

Kamratföreningens ordförande.

Överste Th. Unge.

Föreningsangelägenheter:

Meddelande från styrelsen.

Kamratföreningens organisation.

Ordförande: Överste Th. Unge.
vice ordf.: Major G. Appeltofft.
Sekr.: Löjtn. O. A. Broman.
Skattmästare: Löjtn. C. E. Hammar.
Klubbmästare: Kapt. Å. Nordin.
Suppl.: Förv. A. W. Ljunggren.

Övriga styrelseledamöter:
Överstelöjtn. S. B. Beckman.
Trädgårdsmäst. A. Andersson.
Frissörmäst. C. Kolming, Göteborg.
Konditor B. Nilsson, Göteborg.
Grosshandl. J. Larsson, Kvänum.
Målaremästare G. Jansson, Igelstorp.

Redaktion för Götaträngaren:

Ansvarig utgivare: Major G. Appeltofft.

Redaktionskommitté:

Löjtnant G. Danell,
Garnisonsassistent U. Rosenblad,
Förvaltare A. Ljunggren och
Fanjunkare A. Sunnerbo.

Meddelanden till redaktionen o. bidrag av allmänt intresse avsedda för publicering adresseras till Redaktionen av Götaträngaren, T 2, Skövde.

Kamratföreningens postgirokonto är 958 82.

T. 2 nya motorlektionssal.

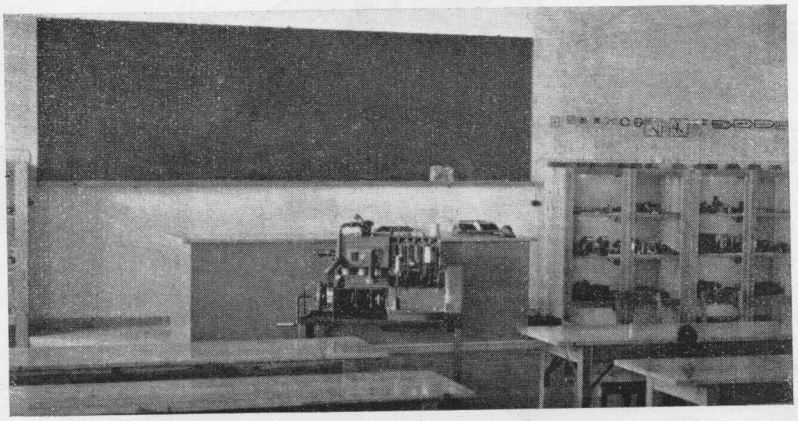

T 2 nya motorlektionssal.

I april lagom för att taga emot den nyinryckta årsklassen, var kårens motorlektionssal färdig i sitt nya skick. Mannen bakom verket, regementsingenjör Friede, demonstrerade vid en privat "pressvisning" häromdagen sina finesser för "Götaträngarens" imponerade medarbetare.

Uppmärksamheten dras i första hand till det fullständiga Chevrolet lastbilschassie, som står uppställt i salens bakre del. Varje del i chassiet är uppskuren, från ventilstyrningen och växellådan till bromstrummorna och differentialen, så att man lätt kan göra klart för sig, hur bilen fungerar i detalj. De skurna ytorna äro rödmålade, de ytor, som komma i beröring med bensin äro blå, "oljeytorna" gröna och "vattenytorna" gula, medan de ytor, som omströmmas av luft fått vit färg. Detta system har f. ö. gjorts genomgående för all undervisningsmateriel i salen.

Runt salens väggar äro montrar med prydligt framlagda motordelar uppställda. Även dessa motordelar äro uppskurna och finnas dessutom i mer eller mindre isärtagen form bredvid. En väl uppställd katalog gör att även en med salen mindre förtrogen instruktör lätt kan finna vad han söker.

Den verkstadskurs för garnisonens fast anställda manskap, som i samarbete med Pentaverken och Hermods Korrespondensinstitut anordnas i höst, får sina lektioner förlagda till T 2, som med rätta kan sägas ha en av landets modernaste motorlektionssalar.

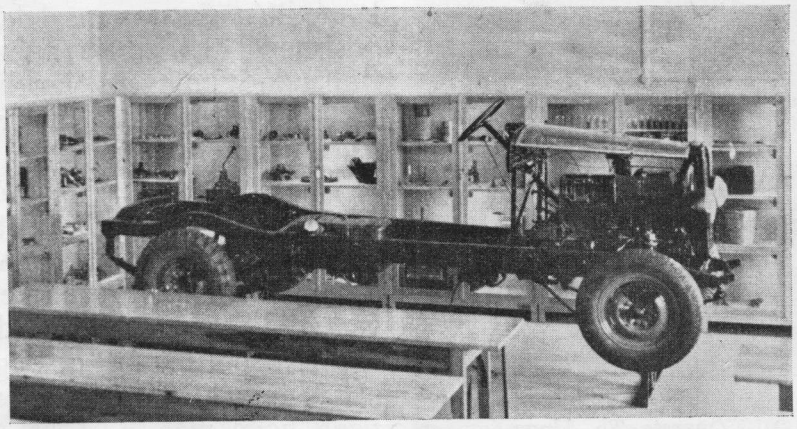

T 2 nya motorlektionssal.

Bliv medlem av
Göta trängkårs
kamratförening.

ÖVERSTE BERG IN MEMORIAM.

Överste Richard Theodor Berg är icke längre ibland oss. En afton i januari blev han hastigt kallad bort från detta jordiska till en bättre tillvaro. För den, som visste att hans hjärta under de sista åren icke fungerade så bra som tidigare, kom budet om hans bortgång icke alldeles oväntat. Förstämningen och saknaden blev dock och är alltjämt stor.

Det vilade något patriarkaliskt över överste Bergs väsende i hans sätt att styra och föra befäl såsom kårchef. Hans godhet och rättrådighet samt kärlek till både människor och djur ledde honom alltid rätt i sina beslut. Han strävade städse att hålla kåren högt och lyckades däri.

Till en ny tid förde han med sig det bästa från det gamla indelningsverkets dagar — heder, pliktuppfyllelse, vilja att tjäna. Folkopinionen i det nutida Sverige har velat ställa upp en idealbild av en demokratisk officer. Den kunde hämtat sitt ideal från överste Berg. I sitt chefskap var han tillika såsom en far för sin kår och han älskade att likna kåren vid en familj. Kanske hade han fått denna läggning i arv från den västgötajord, ur vilken han var kommen, från sitt gamla kära fädernehem Bruntorp. Vem kände inte Tedde Berg där ute på västgötaslätten vida omkring och vem kände inte han igen och hade ett vänligt ord att skänka. I hans hjärta fanns rum för många och han hade alltid intresse för den, som sökte upp honom.

Ehuru grundraget i hans karaktär var allvaret bibehöll han under hela sin levnad gosselynnet. Därför förstod han särskilt väl ungdomen. Föredömlig även i militära idrotter tog han gärna ännu inemot pensionsåldern upp kampen med ungdomarna, ridsporten slutade han icke med förrän de sista åren och pistolskjutning inom officerarnas målskjutningsförbund utövade han ända till sin död.

Men hans intressen sträckte sig långt utanför det militära. Han var given att vara med om att leda sitt samhälles öden och i det kommunala livet togs hans krafter redan tidigt i anspråk. Genom sina gedigna egenskaper och sin

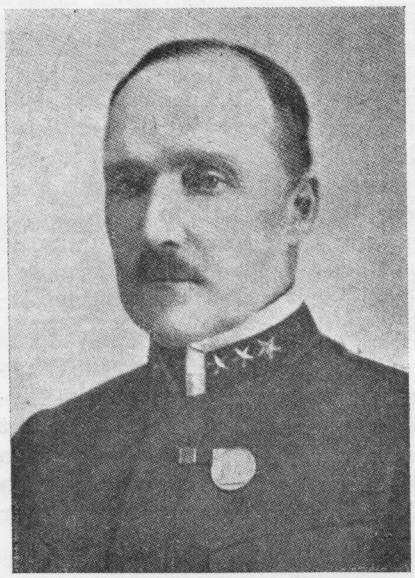

Överste Richard Theodor Berg.

beredvillighet att oavsett partiåsikter giva sin röst och sitt stöd åt varje gott samhälleligt verk tillvann han sig även respekt och aktning hos oliktänkande.

För Kungl. Göta trängkårs Kamratförening hyste han ett varmt intresse och blev vid dess stiftande 1935 föreningens förste ordförande och sedermera dess förste hedersledamot. Road av kamratlivet inom föreningen bevistade han flitigt dess sammankomster och trivdes som få bland sina gamla götaträngare.

Hemligheten med storslagenheten i hans karaktär, hans anspråkslösa, innerst inne ödmjuka väsen var förvisso den, att allt var grundat på en helt från skrymteri fri djup religiositet.

Helt visst behöver vår tid just nu män sådana som han.

Föregångsman, hedersman, kamrat och vän, trotjänare i stort och smått, Ditt minne skall alltid leva aktat och ärat bland götaträngare.

Gösta Appeltofft.

Överste Richard Theodor Berg, föddes den 18/8 1869 på Bruntorps herrgård, Värsås, son av godsägaren Gustaf Braut Anund Berg och Hulda Augusta Melin. Gift 11/4 1898 i Jönköping med Ellen Maria Thorell, född 1873.

Volontär vid Västgöta regemente 1888.

Underlöjtnant 1890.

Transport till Göta trängbataljon som löjtnant 1893.

Transport till Wendes trängbataljon 1896.

Kapten 1905.

Major 1916.

Chef för Norrlands trängkår 1917.

Överstelöjtnant och chef för Göta trängkår 1919.

Avsked ur aktiv tjänst och överste i armén 1924.

Med bilpluton till Wien.

I början av januari uppsattes ett bilkompani med plutoner från samtliga trängkårer, vars uppgift skulle bliva, att transportera livsmedel och kläder till Wiens nödlidande barn. Förbandet bestod av frivilliga inom trängen, uttagna inom de fast anställda och 1945 års klass. Någon svårighet att få förbandet fultaligt förelåg alls inte. Tvärtom måste en hel del stanna hemma, vilka med avund sågo sina lyckligare kamrater göra sig klara för resan.

Kungl Göta trängkår uppsatte två bilplutoner, vardera omfattande 31 man samt 13 lastbilar med släp, en personbil och två motorcyklar. Bilarna voro nya Volvo med terrängväxel, 5 t och släp 3 t. Dessa utrustades på T 2 med full fältutrustning. På samma sätt skedde på övriga trängkårer. T 1 uppsatte två Scania plut, T 3 en Scania plut, medan T 4 svarade för trosspluton och staben. Samtliga dessa plutoner samlades den 9. januari till Hässleholm, och bildade fr. o. m. denna dag Wiendetachementet.

Kompaniets chef var kapt A. Värnsund, Gst, med kapt Hellström, T 3, såsom ställföreträdare. I staben ingick dessutom en motoroff, en motoring, int, läkare, m m. Kompanitrossen bestod av bl a koktross, verkstadsgrupp samt två drivmedelsgrupper, de senare redan i förväg för att ordna drivmedelsbehovet i Tyskland.

Omedelbart efter ankomsten till Hässleholm lastade kompaniet livsmedel och kläder samt gåvopaket, och redan den 11. januari var detachementet marschfärdigt. Före avresan orienterades personalen om diverse svårigheter, som kunde inträffa under resan bl a ang dricksvatten, mat, sjukdomar o d. Därefter mottog inspektören för underhållstrupperna, general Gewert, kompaniet och önskade i ett kärnfullt och hjärtligt tal framgång och lycka på vår viktiga färd.

Den 11. januari kl 1300 rullade bilplutonerna ut från T 4:s kaserngård. Resan till Wien hade börjat.

Marschen skulle gå över Danmark och därefter genom engelska, amerikanska och ryska zonen till Wien. Vi följde i huvudsak autostradan genom västra Tyskland rakt söderut, för att därefter svänga av mot öster vid Mannheim. Således inte den närmaste vägen, men säkerligen den tryggaste.

Färden över Öresund skedde på två ställen, nämligen Malmö och Helsingborg. T 2 plutonerna, som utgjorde 1. och 2. plut använde den senare platsen. Vädret var regnigt och kallt då svenska kusten försvann bakom oss. Snart rullade de svenska bilplutonerna på danska vägar mot Odense, den första och enda förläggningsplatsen för komp i Danmark.

Odense visade sig överträffa alla förväntningar. En utmärkt förläggning, utomordentligt mat samt hjälpsamhet från alla håll mötte den svenska truppen. Att vi voro Odense stads gäster märktes mer än väl.

T 2-plutonerna uppställde på T 4 i Hässleholm.

En av lastbilarna i kolonnen.

Dagen därpå gick färden vidare mot gränsen och Tyskland. I Krusaa kontrollerades passen och strax därpå var komp inne i Tyskland. Redan den första staden visade ett ansikte, märkt av kriget. Överallt på Flensburgs gator vandrade krigsinvalider, vilka med hjälp av kryckor eller kamrater sökte taga sig fram på de ishala gatorna.

Den första verkligt krigshärjade staden var emellertid Kiel. Massor av hus voro totalt förstörda av bomber och åtskilliga broar sprängda. Det gjorde ett beklämmande intryck att se dessa förut så ståtliga hus nu ligga i grus och spillror.

Vår första förläggningsplats blev Eutin, ett par mil från Lybeck. Det blev bivackförläggning, något som blev det vanligaste i fortsättningen. Fr o m nu blev förläggningsprogrammet: vakt, tankning och tältslagning, mat och vila.

Nästa dag passerade vi Lybeck, där drivmedelsgruppen påträffades och i sista stund räddade kompaniet från att bli stående utan drivmedel. Staden var praktiskt taget oskadd av bombkriget.

På samma sätt passerades sedan stad efter stad. Överallt fann man spår efter kriget. Ruinstäderna Hamburg och Kassel kan icke beskrivas. Den förra saknade varje tillstymmelse till hus kilometer efter kilometer, den senare bringar genom nyligen upphängda kransar på ruinerna en hyllning till de 40,000 människor som fortfarande ligga begravda under desamma. Detta var stadens tribut för två timmars bombning.

Vägen Kiel—Lybeck karakteriserades av de otaliga bilvrak, som kantade densamma. Utanför Ham-

burg lågo i kilometerlånga upplag tusentals drivmedelsdunkar, upptagande halva autostradans bredd.

Här och var fanns vraken av nedskjutna flygplan, sönderbrända och sönderslagna.

De verkliga flygplanskyrkogårdarna finna vi emellertid utanför Mannheim och München. Här ligga tusentals vrak sammanförda, vittnade om de otaliga flygare som mött sitt öde under kriget.

Mellan Frankfurt och Mannheim berätta massor av stridsvagnskelett om de våldsamma pansarslag, som här rasat. Också sprängda broar och förstörda vägar minna om kriget.

När vi komma in i den ryska ockupationszonen i Österrike, dominerar den personliga utrustningen den närmaste terrängen. Överallt gasmasker, hjälmar, sönderbrutna gevär, ammunition m m, här och var avbrutna av luftvärnspjäser, även dessa sönderbombade.

Till allt detta komma alla de hemlösa och utbombade människor, som driva omkring på vägarna utan mål. De sakna kläder, mat, anhöriga, överhuvudtaget allt, som gör livet värt att leva. Tillsammans med bättre lottade medmänniskor leta de i skogarna och på vägarna efter ved eller genomsöka avskrädeshögarna för att finna något användbart. Såvida de icke sluta sig till de talrika rövarband, som husera i de stora skogarna eller i ruinstäderna. Kompaniet måste vid ett tillfälle utanför Hamburg ligga i larmberedskap med strålkastarna på bilarna spelande över förläggningsplatsen, för att avvärja ett väntat överfall av slavarbetare.

Även andra faror förekommo. Ett ständigt riskmoment var de otaliga militärbilarna som rusade fram på vägarna utan hänsyn till övriga vägfarande. Efter ett par otäcka tillbud aktade vi oss noga för att vända någon bil på vägen. Vilket inte hindrade att mindre krockar förekom inne i städerna.

Gränserna mellan de olika ockupationszonerna passerades i allmänhet utan svårighet, tack vare framsänd personal ur staben.

Så nådde hela kompaniet, så när som på en havererad T 1 bil, Wien. Detta skedde på kvällen den 20. januari, två dagar efter beräknad tid.

Mottagandet formade sig till ett triumftåg. Människorna vinkade och skrattade, lyfte sina barn högt upp i luften, för att de skulle se de efterlängtade svenskarna och Schweden, Schweden, hördes överallt. Ja, en del svenskkunniga Wienbor hurrade till och med för oss.

Slutligen uppställdes bilarna i parken till Lichstensteiner palä, där österrikisk polis övertog bevakningen. Hela komp samlades därefter till svenska legationen, som bjöd personalen på the och smörgås. Senare samlades alla till blivande förläggningarna, som för T 2-plutonernas del blev Rudolf Finerhaus, ett ganska illa åtgånget sjukhus.

Under de närmaste dagarna lossades därefter lasten, och till komp heder kan framhållas, att all last som passerat danska gränsen, lyckats medföras, trots alla tillbud under resan. En bil hade redan i Odense måst kvarlämnas, och dess last kunde av olika samverkande orsaker inte medföras. Det ståtliga Lichstensteiner palä fick inom sina ståtliga väggar hysa alla livsmedel, som medförts från Sverige. Aldrig tillförene ha väl de praktfulla väggmålningarna skådat sådana paket, som nu radades upp på golvet. För att påskynda lossningen fingo vi sista dagen hjälp av civila, vilkas insats dock orsakade en hel del bekymmer, ty alla voro inte fullt pålitliga. Efter tre dagars uppehåll var komp emellertid klart att anträda återfärden.

Uppehållet i Wien bjöd dock inte bara på arbete. Redan andra kvällen inbjöds komp till en bankett i stadshuset, där bl a konseljpresident Renner, förbundskansler Fiegl, borgmästare Körner samt flera av Wiens högre personer voro närvarande. Banketten blev en synnerligen angenäm tillställning, där värdarna, trots den knappa livsmedelstillgången i staden, med ockupationsmakternas benägna bistånd lyckats ordna en trevlig supé. Det österrikiska vinet skattades särskilt högt av de svenska soldaterna. Många roliga episoder utspelades, när vi med växlande framgång sökte konversera med de trevliga bordsdamerna.

Icke blott kroppens utan även själens krav tillgodosågs emellertid. Kvällen därpå visades Hoffmans äventyr på Stadsteatern, ett livligt uppskattat men kallt nöje. Teatern var nämligen aldeles oeldad.

Dagen därpå gjorde vi en rundtur i staden och beså flera sevärdheter, bl a universitetet, Stepfansdomen, ryska hjältemonumentet m m.

På olika sätt visade oss staden sin välvilja. Vi fingo t e åka gratis på alla spårvagnar och om någon gått vilse i staden, ställdes gärna en polisjeep till förfogande. Det senare var nog en lycka för nattetid vilsegångna svenskar, ty osäkerheten i staden var då stor.

Den 24. januari anträddes så återfärden till Sverige. Släpvagnarna hade nu lastats på bilarna och därigenom kunde högre marschhastighet hållas på hemvägen. Ett tiotal hemvändande danskar och svenskar medföljde också

Forts. å sid. 8.

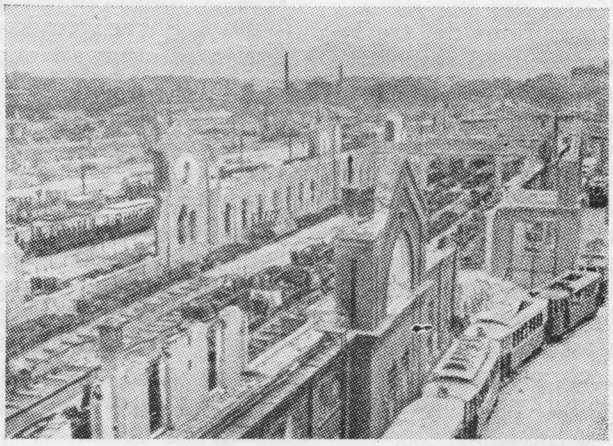

En bombskadad bangård vid Vorgartenstrasse i Wien.

Göta-trängarens nye kompanjon.

— Johansson ska till stallet.

— Vilken Johansson? Vi är 13 så'na här.

— 1654.

— Jaså, Tusse?! Å kej!...

— Tusse, du ska till stallet! Hi-i...

— Ska ja-a-?...

Dialogen kanske känns igen. Denna gång är dock scenen förlagd till en kasern vid detachementet i Nora, T 2 N, Kungl Göta trängkårs senaste avläggare, men det har skett med den äran.

I en idyllisk barrskogslänt med malm i grunden har under senast gångna år en hel liten barackstad växt upp med rött i fältet och vitt i knuten, färger som väl harmoniera med kulörer, som sedan fordomdags dominerat gamla bergsmansgårdar i vår bygd. I blickfältet från T 2 N:s domäner skönjer man Hagebyån, Åsbosjön, Pershyttans pampiga gruvtorn, Ås' linjemjuka barrskogsrand och nere i en däld Noraidyllen med sitt vittfamnande, fasadbelysta kyrktorn.

Genast vid entrén möter man å vaktstugan Kungl Göta trängkårs anrika vapen och alldeles intill vajar den blågula duken. Ett stenkast in på militära området stöter vi på en vinkelbyggnad, som inrymmer expeditionslokaler i ena längan, medan den andra disponerats för fyra bostadsrum, matsal och sällskapsrum för officerare samt en underoffmäss. Samtliga lokaler äro hållna i ljusa luftiga färger och ge samma nobla intryck som en gammaldags husa med epitet proper.

För manskapet finns det tre logementsbyggnader med respektive två furirrum och åtta logement med god plats för tolv man i varje. Härliga sängar, goda skåputrymmen och nödiga bord och stolar är attribut, som man nyttjar under en årslång inkallelse. Inte minst lär man sig dock sätta värde på de goda biutrymmen för den personliga ansen, som stå till buds i form av tvätt- och toalettrum med dusch, putsrum och skotork samt ett torkrum med varmluftsinblåsning.

Samtliga byggnader uppvärmas genom en stort tilltagen värmecentral inrymd i ekonomibyggnaden, som ligger i huvudgatans motsatta ände. I samma byggnad ligger också manskapets väldisponerade matsal, en ljuvlig tillflyktsort för en hungrig krigare. Vägg i vägg härmed har man tillgång till det livligt frekventerade marketenteriet, vars numera högradigt kaffedoftande atmosfär är daglig frestare con amore kl 1330. Biblioteket med rikhaltigt innehåll är samtidigt inom räckhåll för den som i större lugn och ro vill fördjupa sig i på längre sikt värdefullare studier — än — postens senaste Åda-nytt. Att köket står på höjden av modern utrustning och att utmärkta källarutrymmen är belägna under samma tak, har den ärade läsaren säkerligen redan listat ut.

Inom området är i övrigt förlagt varmgarage, tygverkstad, tidigare omnämnt stall, varm- och kallförråd, korthållsskjutbana och fotbollsplan. Helt nyligen har också T 2 N:s sjukstuga färdigbyggts och den förefaller vara både trivsam och modern. Av återstående byggnadsprojekt torde det främst vara en gymnastikbyggnad, som är mest efterlängtad. Visserligen disponeras en gymnastiksal i Nora, men då avståndet till densamma är över 1 km, kan den självfallet ej komma till samma nytta som motsvarande anläggning inom området. För handboll etc är också nämnda sal av för litet format. Det oaktat finnes för bl a denna sport stort intresse, kanske delvis inspirerat av höstens serieseger över A 9 med 15—10. Säkerligen kommer även övriga idrotter att stimuleras genom ett dylikt bygge, varjämte man räknar med möjligheter till bättre badstubad än det av ytterst litet format, som Nora stad kan bjuda på.

Fritidssysselsättningen blir ofta ett problem för mannar, som ej från hemorten är vana vid föreningsliv av något slag. Desto mera glädjande var det därför att de kurser, som under hösten anordnades i form av fritidsundervisning, rönte en så livlig anslutning. Sammanlagt deltog ca 130 man i dylik verksamhet av något slag, en siffra som står sig gott i konkurrensen med åtskilliga förband av större numerär.

T 2 N:s swingband bör kanske även i detta sammanhang omnämnas, då det under tjänstgöringsåret utgjort en viss attraktion för åtskilliga av manskapet, inte bara vid de egna kompaniaftnarna utan även vid tillställningar av lknande karaktär ute i bygden.

Så hör snart T 2 N:s första år till en gången epok. Om detsamma torde man med skäl kunna påstå att det varit ganska gott. Något avvaktande och fundersamma ryckte i april 1945 den första årskullen 44-or in till tjänstgöring vid T 2 N. Med deras liv och verksamhet hör i allra högsta grad T 2 N:s utveckling samman. Det har varit ett byggandets år. Nu står man snart beredd att taga emot en andra omgång, och det är att hoppas att samma betyg av den skall kunna avgivas, som det omdöme en 44:a fällde: "Skall man ligga inne ett helt år, så är nog det här ett av de bättre ställena att komma till."

Per S. Anelid.

Götaträngare.

När Du nu fullgjort Din rekrytid och åter blir civil har Du möjligheter att odla det goda kamratskap, som Du under tjänstgöringstiden vid kåren knutit med många av Dina rekrytkamrater. Genom att Du blir medlem i Göta Trängkårs Kamratförening i Skövde eller Göteborg kommer Du att träffa Götaträngare ur alla årsklasser och Du kommer att få många trevliga stunder bland goda kamrater. Anmälan göres till Föreningens sekreterare, löjtnant O. A. Broman, Skövde, eller Folke Östlund, 3:dje Långgatan 32, Göteborg.

Några glimtar från ett sjukhuskompani i fält vintern 1946.

Den 1. februari 1946 anlände ett tungt lastat trupptåg till Torgåsmon, en järnvägsstation ett par mil söder om Sälen i Västerdalarne. Efter urstigning började lossningen av de olika materielvagnarna, motorerna startades och en bilkolonn radades upp med marschriktning norrut. Det var sjukhuskompaniet, tillhörande den underhållsbataljon, som skulle betjäna olika truppförband under den planerade vinterutbildningen och manövern i Västerdalarna vintern 1946.

Uppgiften hade börjat. För första gången såg väl de flesta av de unga "44-orna" de sträva dragen av det omskrivna landskap, där de nu skulle tillbringa omkring sex veckor för att lära sig soldatens tjänst under bistra vinterförhållanden. Hade snön kanhända legat glest i skogsgläntorna i de sydligare landskap, där denna trupp samlats, så framträdde väl nu i stället den nordiska vintern i all sin monumentalitet, allt eftersom dagen grydde över de nejder, där unge Gustaf Vasa en gång skidade mot Norge, men där också trygga masar från Siljanstrakten hämtade honom tillbaka till andra uppgifter.

Vårt mål var Transtrand, en dalasocken av 8 mils längd på båda sidor om Västerdalälven, 12 km söder det mångomskrivna Sälen. Vi kommo dit och så strävade bilkolonnen uppför en provisorisk och illa plogad väg till en höjd, där manstarka lag arbetare höllo på att iordningställa två baracker, i vilka vi skulle börja upprätta ett sjukhus — antalet baracker blev så småningom fem —. Tänk, en kal skogsbacke med en skyhög virkeshög innehållande de tre andra barackerna och tänk vidare, att däromkring stod en ring av sträva, snöhöljda granar, men att likväl mellan dessa skymtade de vita murarna av Transtrands kyrka, visande gammal bygd!

Vårt värsta problem var vattnet. I djupa, igensnöade fjällbäckar kilometertal från vår förläggning gällde det att med skopor ösa vatten i 50-litersflaskor och på bil forsla detta till det blivande sjukhuset och förläggningen, där vattenåtgången senare blev omkring 2000 liter pr dygn.

Alltnog kom arbetet igång och eftersom dagarna gick, restes väggar och tak till ytterligare baracker, kaminer och spisar monterades in och den livgivande elden började skapa förutsättningar för vårt arbete att göra expeditioner, mottagningsrum för läkare, väntrum, poliklinik, apotek, röntgenavdelning, operationsrum, linneförråd och sjukavdelningar, där duktiga sköterskor med biträde av våra "44-or" satte in sängar, bäddade, eldade, skaffade primitiva sjukhusmöbler, ordnade förråd av sjukhuskläder m m och gjorde sig beredda för sin uppgift.

Länge dröjde det inte, förrän sjuka började anlända från truppförband, tillhörande den s k "Dalagruppen", vilken hade ett förläggningsdjup på över 10 mil. Inom denna grupp återfinna vi vpl från A 2, A 9, P 4 m fl truppförband. De båda infreg I 15 och I 17 kommo endast delvis till Dalarne, beroende på den tilltagandel influensaepidemien. Och så började så småningom denna epidemi göra sig märkbar även uppe i snöns land. För oss betydde det utvidgning av sjukhuset på så sätt att vissa civila lokaler fingo tagas i anspråk för vård av sjuka, och nu kan det vara lämpligt att låta vår registreringsbok tala.

Under en tid av sex veckor inskrevs och undersöktes av sjukhusets två läkare 600 personer. Av dessa intogs till vård i egna sjukavdelningar nära 400. Ett mindre antal sjuka remitterades till Mora och Falu lasarett och enstaka fall till vissa epidemisjukhus. För en utomstående person säger dessa siffror kanske inte så mycket. För den personal, som upplevt detta inifrån, säga de något helt annat. Det är uppenbart, att då erfarna, vältränade och samvetsgranna medicinare och kirurger biträdda av rutinerade sköterskor och hjälpsystrar gemensamt sätta in sitt kunnande, så kan resultatet bli gott. Det bör även sägas att de hade tillgång till vårt försvars moderna sjukvårdsmateriel, instrument och läkemedel. Ändå tvekade icke dessa ansvariga chefläkare, då tillgängliga läkemedel icke syntes nog effektiva, att utverka tilldelning av det läkemedel, som nog varje människa nu hört talas om, nämligen penicillin. Vad det betytt beträffande de rätt talrika lunginflammationerna torde begripas.

Man brukar säga, att då ingenting hänt är allt bra. Det har inte hänt denna gång att några kistor sänts till kär hembygd. Någon liten del i detta lyckliga förhållande torde väl kunna tillräknas dem som här ovan särskilt omtalats.

Beträffande syftet med den i början omtalade vinterutbildningen, så blev den på grund av influensaepidemien i huvudsak förfelad, till stor nackdel för årsklass 1944. Beträffande sjukhuskompaniets uppgift, så har de där tjänstgörande "44-orna" fått en god, praktisk lektion för eventuella uppgifter i fält. De ha också väl följt det föredöme de haft i den förut omtalade sjukhuspersonalen och det bör sägas att de samvetsgrannt gjort sin många gånger krävande tjänst. De ha också frivilligt, då ledighet givits, tagit skidorna på och begett sig ut i denna underbara bygd, och de allra flesta ha också startat från Sälenfjällets topp för att bege sig till det tillfälliga hemmet vid sjukhuskompaniet i Trandstrand.

De ha också kilometertal därifrån kunnat se den flagga blåsa ut för vintertiden, ja, den flagga, på vit botten och med det röda korset på, som i sig själv symboliserar den orders innehåll efter vilken de utfört sitt arbete.

Vi tjäna under hög symbol
en stor och sann idé
och vi ha satt som ädelt mål
att allt vårt bästa ge.

Vi tro att det som skänkes ut
av gott, som hjärtat bär,
sin rika lön skall ge till slut
hur lång än vägen är.

I dag med oss står till parad
en ståtlig dalabygd.
I tusental står granars rad
tätt under fjällens skygd.

De bilda ram med sträva drag
och vinden biter hårt,
men ramen skänker sitt behag
och landet det är vårt.

A. Sunnerbo.

Vi gratulera och hylla år 1946:

På 70-årsdagen.

17/9 Fanjunkare K. J. Broman, Tränggatan 7 B, Skövde.

På 60-årsdagen

6/9 Lantbrukaren K. V. Bobeck, Assmundstorp, Hasslerör.

Med bilpluton till Wien.

Forts. fr. sid. 5.

transporten. Under vägen hände egentligen intet av intresse. Några mindre kollisioner inträffade, vilket bl a medförde, att reservlivsmedeln måste tillgripas, för att klara matfrågan. En präktig isgata vid Celle tvingade t o m amerikanarna att krypa fram med sina bilar. Det var faktiskt ett av de få tillfällen de körde med mindre än 70 km fart. I staden Stuttgart hämtade vi ett hundratal besinfat, som drivmedelsgruppen kvarlämnat under nedfärden. Utanför Frankfurt höll plutonen på att i nattens mörker störta ned genom en sönderspräng bro, men lyckligtvis upptäcktes tillbudet i sista sekunden.

Intressant var det att konstatera hur väl utmärkta alla vägar voro i hela Tyskland. Små skyltar med nummer angav varje väg och dessa skyltar förekommo med omkr 500 m mellanrum. Före vägskälen angav en liten pil på skylten åt vilket håll vägen svängde.

Drivmedelsförsörjningen var på hemvägen så ordnad, att plutonerna hämtade sina drivmedel hos drivmedelsgruppen varje kväll, så att varje pluton hade ständigt ett tiotal fulla fat på reservbilen. Efter ett par dagar for drivmedelsgruppen i förväg till Lybeck, hämtade nya förråd och mötte därefter komp utanför Hamburg.

Hemfärden karakteriserades för övrigt av de långa dagsmarscherna, vilket gjorde, att komp redan natten till den 29. januari passerade danska gränsen. Sedan de nödvändiga formaliteterna undanstökats, fortsattes färden till Köpenhamn, där tjänstvillig polis visade vägen till förläggningen.

Återfärden till Sverige skedde sedan på samma vägar som förra gången, och den 30. januari var komp åter på svensk jord. I Hälsingborg hälsade Överbefälhavaren general Jung svenskarna välkomna och tackade för det goda arbete, som utförts.

I Hässleholm vidtog därefter avrustning och inlämning av den materiel, som vi fått där och sedan kompanichefen hjärtligt avtackat komp, upplöstes detsamma, och plutonerna återvände till sina respektive kårer.

Denna färd utgjorde ett gott exempel på de svenska transportförbandens förmåga att fullgöra en transport under prövande och ovana förhållanden, där varje man måste vara besjälad av den tanken, att till varje pris lösa sin och komp uppgift. Hade så icke varit fallet, så skulle icke förbandet nått Wien med endast en enda bil efterlämnad. Dessutom gav färden en god övning åt truppen att köra bil på vägar av växlande beskaffenhet, samtidigt som den fick en god inblick i Tysklands geografi.

O. Sandstedt.

En minnesgod kamrat.

Den ungdomlige f fanjunkaren K. J. Bergman från Skara uppenbarade sig härom dagen i kårexpeditionen. — Han log sitt mest strålande, pojkaktiga leende. Han medförde ett större paket, vars innehåll befanns utgöra en större, av honom själv tillverkad skål av mauserbjörk och försedd med utskurna sniderier. Ett verkligt förnämligt arbete.

Hans ärende var att överlämna denna skål såsom gåva till kamratföreningen och önskade han, att, därest föreningen ville mottaga skålen, ordföranden ville bestämma huru med densamma skulle förfaras.

Ordföranden, som med tacksamhet mottagit Bergmans erbjudande, har nu bestämt, att den skänkta skålen skall uppsättas som ett vandringspris inom kamratföreningen. Priset skall utdelas till medlem inom föreningen, som vid stipulerade tävlingar uppnår bästa resultaten. Tävlande, som tre gånger erövrat priset, erhåller detta som sin egendom.

Styrelsen tackar för gåvan och gläder sig åt, det intresse vännen Bergman vid upprepade tillfällen visat vår förening. **Hmr.**

Lilla Mörke Handelsträdgård
— ASSAR ANDERSSON —
rekommenderas vid inköp av
blommor, kransar, trädgårds- och grönsaker m. m.
TELEFONER:
Trädgården, Lilla Mörke, nr 328,
Blomsterhandeln, Kungsg. 11, nr 217.

Sjöhems
Bageri o. Café,
Fagersanna, Tel. 4.
Rekommenderar sina erkänt goda BAKVERK
Gott Kaffe, The o. Choklad serveras

Byggmästare
Carl Tesdorpf
Skövde. *Telefon 2317.*
Hus- o. Fabriksbyggnader.

HENRIKSSONS
Murbruksfabrik,
Igelstorp.
Telefoner: Fabriken *64,* Bostaden *15.*
ooo
Tillhandahåller prima murbruk, grus, makadam och gjutsand.

Byggmästare
Gunnar Nilsson,
Örlen. Telefon 6.
Utför alla slag av byggnader o. reparationer.

Skövde, Västgöta Korrespondentens Tryckeriaktiebolag, 1946.